

BULLETIN

Společnosti Otokara Březiny

45

Jaroměřice nad Rokytinou

PROSINEC 2007

Podzimní večer

Otokar Březina

Do vzduchu prohřátého hltavě se saje
šedivý přívál soumraku a z ohně šlehá
krvavý reflex pokojem. V mé duši taje
ztlumená hudba snů a zádumčivá něha.

Nad pusté hřbitovy své stíny mlha hází,
jak slabý náčrtek ční kříže z šeré kresby;
a v lampách chrámových zář věčných světél vzchází
na zrudlé fresky zdí a na oltářní řezby.

Do moře šedých vln se pásy lesů noří
a proudy černých vod se zhustlé ke dnu níží;
zpěv panen klášterních se vlní z oratoří
a k ložím nemocných se těžký spánek blíží.

Na mramor plačící se slzná rosa ssedá;
do plášťů šedivých se kostry stromů choulí;
nad zemí obloha, jak těžká klenba šedá
a v kámen tesaná se zdvíhá dutou koulí.

Do prázdna vtéká čas a chví se noční stíny.
U černých moří prostoru se strhly hráze.
Vystříkla hustá pěna tmy a do hlubiny
zem pohlcená sesmykla se na své dráze.

A z obřích dimenzí do temna pohroužených
jak tisícerých křídel vnímám šum a vání;
v něm slyším jásot duší smrtí vykoupených
a nově narozených úpěnlivé lkání.

Kameny v chleby neproměněné, bohatství bratřím nerozdaná ...

Tak Březina říkal tomuto našemu kraji - Vysočině.

Chudá Vysočina, chudé městečko na Vysočině. O. Březina v Jaroměřicích žil nejdelší úsek svého života, až do své smrti, a jeho život: prostý, chudý. Vysočinu, svůj rodný kraj si zamiloval. V Apotheose klasů můžeme číst: „Zde kroky zastavím a zraků zbožností a vzpláním nad krajem, jemuž požehnals, svou duši rozestru: a v modlitbě své uslyším, jak země zpívá zráním ve světů mystickém, tvou slávou hřímícím orchestru.“

Ke konci svého života říká Březina v básni **Za všechno díky**:
„...všechno je dobré, ...
všechno je tajuplné a zraje ke štěstí“
a ... „za všechno díky“.

Ferdinand Höfer

ŘEČ U HROBU OTOKARA BŘEZINY

na hřbitově Jaroměřicích nad Rokytnou v sobotu 15.9.2007 v 10 hodin

Drahý náš Mistře, milovaný Básníku:

Co je vlastně, kdo je vlastně Básník? Hned po Máchovi položil jsi u nás, v naší poesii, laťku k tomu výměru vůbec nejvyšší. Sto let po Tvém odmlčení, odmlčení Básníka, sto let od Tvých veršů nejjímavějších, jakými zní Tvoje Zpívala, Ztracení, Tvých Tisíce srdcí, básní závratně sladké hořkosti, jak ji dovede namíchat jen čas Loučení, jistota Odchodu, jeví se celek Tvé poesie, přísně velebná,

k nebi se vzpínající architektura Tvých šesti knih, jako co do výše, šíře, hloubky i vznosnosti nepřekonaná, přece však hvězdným chladem věčnosti a svou jakoby esoterikou napořád mnohé odrazující. Básník pro básníky, poesie běžně nesrozumitelná, tak soudí řada – i těch upřímných – čtenářů poesie. Není každý tak nadšený milovník a rozjímatel Tvého díla jako Ferdinand Höfer, Tvými verši doslova žijící, jemuž slova Tvých básní slétají hnutím Ducha – v čas potřeby do srdce a do úst jako nádherní ptáci přímo z nebeské klenby, z větroví stromů rajských.

Poesie může být i přes svůj královský původ vnímána od pokolení do pokolení jako veličina velmi proměnná, načas i přímo módní, jindy nežádoucí. A může tak snadno dojít i k tomu, že jako dnes – pod dojmem propagandy medií a účelových hesel dne – je v naší pakultuře adorováno jako poesie něco, co jí už dávno vůbec není, kdy vévodí kult hnusu, diletantství, a řadí inflace hodnot, kdy na každém kroku ohavně páchne Augiášův chlív, čekající marně na svého Hérakla. Ryba samozřejmě smrdí od hlavy – ale nejde jen o tu zradu vzdělanců: žijeme v době, kdy s proklamovanou smrtí Boha zanikl smysl věcí, toho pospolného i každého jednotlivého života vůbec, a kdy z kultury kastrované, kultury kultu zbavené zbývá už jen ten prvním demagogem snadno zneužitelný Goebbelsův kult: Kdykoliv slyším slovo kultura, sahám po revolveru.

Zahlcení duchovního prostoru pakulturou, zaneřádění chrámu všeho druhu prodavači a penězoměnci, netýká se zdaleka jen díla Březinova. Týká se nesporně celé poesie, určitě té pravé, i té už od prvních tříd lidu obecnému dostupné. Jen dva příklady: před půlstoletím žil a kraloval naší poesii sopečný gigant Vítězslav Nezval, od nějž by po Listopadu nikdo nevzal ani kůrku chleba – řekněme z důvodů politických: ač sám byl člověk nezáludný, nikdy nezneužil svého komunistického přesvědčení. A i dnes je výjimkou edice z tohoto někdy vladaře české poesie, který Poesii a mimochodem i Březinovi rozuměl, jako málokdo, jak prokázal, když nad jeho hrobem zvolal spravedlivě, sám tehdy král poesie moderní, ale především pokorný žák každé Poesie opravdu velké: „Je Bez Nástupce Král“! A co říci o případě Jaroslava Seiferta, básníka vpravdě čítankového, na nějž v dobách útisku stály fronty, když vydal Viktoru, Maminku –

od Topiče až k Václaváku? Víte jaká je situace dnes? Nedávno jsem četl v novinách: vydání díla Jaroslava Seiferta, tohoto nejprve komunisty, pak klasika a nakonec odvážného disidenta i novátora poesie, a posléze – za politické aktivity – nositele Nobelovy ceny, muselo být pozastaveno. Víte proč? Protože k jeho odběru se přihlásili pouze tři, slovy tři zájemci. To je tedy situace poesie, a to dobré poesie, a přitom poesie všenárodní, žádné snad poesie esoterické, dnes, na našem, tak říkajíc, kulturním trhu: trhu marností. A zdaleka ne jen poesie a kultury naší. To teprv teď k nám dorazilo Svítání Na Západě. Vanity fair!

Co je tedy básník, kdo je básník, anebo může ještě vůbec někým být básník, je-li jeho dílo – jakkoliv čas od času protřepávané akademiky a učebnicemi a snad i občas poslouchané, čtené, žité hrstkou věrných – zůstaveno v národě faktické vnitřní emigraci, v našem čase, kdy Umění je nahrazeno kultem paumění, chám Ducha vystrnaděn kamsi do anonymity a na okraj Zlatým Teletem bulváru a Zábavy, v čas kdy je potlačena rozkoš tvorby posedlostí hráčů, Krása života úplného a slavného, života v ustavičném Zázraku, ubohou promiskuitou těl lačnicích po lásce bez lásky, panství vladařů snu umělým světem drog?

Kdo je básník, jaké je jeho poslání – na to odpovídají osudy a díla básníků od počátku světa, anebo ještě lépe, mythos sám: Orfeus, první z pěvců, sestupuje až do samých pekel, a on jediný smí odtud živý vystoupit, právě proto, aby odtud, ze dna propasti, uviděl hvězdy, aby v království smrti dosvědčil slávu nesmrtelnosti, Krásu Života Věčného a oslavil ji – on jediný, a všemu navzdory. A Reiner Maria Rilke, si odpovídá na otázku Co Děláš Básníku, vlastně stejně – erbovním slovem opravdové poesie, opravdového umění: Slavím! Básník, skutečný básník, není mň než svědek naší nesmrtelnosti, je svědek naší slávy a urozenosti, který nás upomíná na náš skutečný domov, na naši důstojnost Synů Božích, na naši Rajskou Vlast. Neboť taková je role Básníků: dosvědčit duhové znamení Krávy, všude kde jsme ji uzřeli – jako výzvu k Zápasu, k Boji O Vše, tento náš most k Domovu věčnému, jak zpívá Vítězslav Nezval: „Kam vstoupí Básník, Had, kde zazní ovce stád, tam všude zůstává nesmazatelná stopa“.

A co náš Největší Básník, Svědek Naší Nesmrtelnosti, u jehož Hrobu, Hrobu – a přece místa ustavičného znovuzrození – tu paradoxně stojíme, co básník Otokar Březina? Každý básník, každý umělec, je rozpoznatelný především tím, jaké je, kam ukazuje, jeho základní gesto. Našeho Mistra třeba hledat ne jen v jeho zpěvu, ale neméně naléhavě i v jeho odmlčení, všude tam, kde zpívat i mlčet uměl, kde pro nás stejně jako v den zrození i po stu letech září jeho Chvilé Slávy. To noblesní – dnešní zpitomělé době sotva pochopitelné – je jeho vznešený odstup, jeho perspektiva Orla, s níž obzírá veškeré dění této země, on, nevlastní syn naší tragicky osiřelé matky a Vdovy po duchu, naší těžce zkoušené pozemské vlasti. Ale kdykoliv je u něj i hluboká účast, účast s lidským rodem, v hlubinách lásky ukotvený kosmický soucit s lidským rodem a každým i tím nejmenším z jeho bratří. Dar Zpěvu jako svatodušní útěchy. Ale je tu ještě jedna věc, ta vůbec rozhodující, dotvářející jeho gesto básníka do jediné pravé, vpravdě sochařské plnoplacity: o tom jako básník něco vím. Když jsem v Praze v Mánesu před více než čtyřiceti lety o svém prvním vystoupení, tehdy již třicetiletý, zřejmě fascinoval publikum novostí a smělostí své, mnou přednášené poesie, přišel za mnou po představení neznámý muž z publika v kožené vojenské bundě, který se představil jako Jiří Mucha, spisovatel, náš západní letec, syn malíře Alfonse Muchy. A ten mi povídá: „Ale to vše, ten zázrak Vaší poesie, dělá jen jediné – a to je Víra. Bez ní byl byste nic. Vy máte dar Víry a povinnost Víry vůči Národu.“

Náš národ, v době babylonského rouhání, a každý jeho syn, má nejen právo, ale má i nárok slyšet od svých básníků, kromě oslavy všeho stvoření, rozhodné slovo: „A Ty sám věříš tomu, co tu píšeš, věříš tomu, že má smysl pustit se do křížku s nicotou, má smysl žít, bojovat, tvořit, i když i kolem je vidět jen Smrt, Marnost, Zoufalství?“ Na Tuto otázku dnes a tady záměrně neodpovím já. Na tuto otázku jsi už před sto lety jako první u nás odpověděl, a odpověděl expressis verbis a jako nikdo jiný právě Ty, Otokare Březino, když se Tě chiméra realismu, skepse a ironie, a už tehdy na každém roku neviditelná ruka trhu ptala Co děláš, a co tu chceš, co vlastně chceš mezi námi, Básníku – Ty mezi všemi tvory světa ten nejzbytečnější.

Jiný, menší básník možná ano, ale Ty nám svou odpověď dlužen nezůstáváš. Ty pěvec Chvil slávy, ale Ty stejně i Vyznavač zázračné Moci Vůle, Vůle k Dobrému a Vůle k Nejlepšímu, všemu navzdory ... Vyznavač smyslu života, života – ale jen dáme-li mu vše – už teď Věčného, všemu navzdory. Teprve letos, po tolika letech setkávání s Tebou jsem si uvědomil, že čas Tvého pozemského zrození, 13. září, připadá na předvečer Povýšení Sv. Kříže. Hle závěrný akord Tvé Lyry, odpověď, která prostupuje celé Tvé královské gesto, s nímž bereš, s nímž povyšuješ svůj kříž, Kříž Básníka, Kříž Zpěvu, který v nás snad ještě víc než údery jeho strun rozeznívá Pěvcovo Mlčení. „Zanechte Každé Naděje“, ječí na nás se všech stran Heslo otvírající bez ustání Brány Dantova Pekla, našeho Trhu Marnosti. „Ač zemřeli, ještě mluví“, píše nápis nad branami Vyšehradu. Vybrat si musíme každý sám. Zbytek je Mlčení. Ale je i Mlčení, které ještě Zpívá, Ještě Mluví.

Na prahu bratří usedal jsem, záhadný cizinec, podvečer,
A v dalekém šumění vod a písní větrů a zářících sfér
O práci země a světě, jež v hlubinách lásky se přede mnou šeril,
K útěše bratří jsem zpíval, šťasten z úsměvu jejich, a věřil.“

Jiří Kuběna

(redakce respektovala některé zvláštnosti autorova rukopisu)

— —

Dopis předsedkyně Společnosti Anny Pammrové

Milí březinovští přátelé,

s velkou omluvou začínám tento dopis – dostávám se k němu téměř po měsíci od vaší slavnostní výroční schůze. Paní Ergensová byla tak hodná, že mne i celou naši „delegaci“ z Tišnova omluvila,

mně osobně bylo velmi líto, že jsem vám všem nemohla bezprostředně poděkovat.

Tak významné výročí SOB bylo tou nejvhodnější příležitostí – pokusím se tedy alespoň touto cestou vyjádřit to, o čem jsem chtěla před měsícem na vašem shromáždění promluvit.

Když jsme se na sklonku léta sešli na Vysočině, v rodné více ing. Zábrší, připomněli jsme si samotné počátky našeho pammrovského snažení, při kterých stáli pan Höfer – tomu děkujeme za vstupní informace o O. Březinovi i vaší Společnosti, díky mu patří za péči, kterou nám věnoval při našem zájezdu do Jaroměřic, za všechna slova plná hlubokého vztahu k básníkovi i za jeho verše, které jsme užaslí poznávali v jeho podání.

Panu řediteli Šabackému děkujeme za nevšední ochotu, s níž se nám věnoval při našich návštěvách, nikdy nás neodmítl, vždy nás přijal laskavě a vstřícně. Velké díky mu patří za četná pozvání na zcela mimořádné koncerty, mezi kterými patří velmi čestné místo především jaroměřickému chrámovému sboru. Tyto hudební zážitky patří k tomu nejkrásnějšímu, co jsme v Jaroměřicích prožili.

Naše těsné kontakty by byly nemyslitelné bez celých deset let trvajících spolupráce s paní Zorou Ergensovou, která vždy ochotně a spolehlivě vyřizovala organizační záležitosti, pečovala o doručování věstníků i propagaci publikací, které jsme vydali.

Obdobné díky patří i paní Prokopové a paní Peschové, vzpomínám často, jak se na mne obraceli četní zájemci o Annu Pammrovou a její dílo, kteří získali kontakt prostřednictvím paní Prokopové. Mohla bych ještě pokračovat ve výčtu jmen, snad jsem se nedotkla někoho, kdo by měl být také jmenován – ráda bych shrnula tu malou bilanci zjištěním zvlášť v dnešní době nad jiné cenným – dobří lidé ještě žijí. Díky odkazu výsostného básníka jsme se poznali a poselství této hluboce lidské osobnosti se přetavilo do osobního přátelství.

A tak jsme byli obdarováni mnohonásobně – poznali jsme kouzlo poezie, do té doby často neznámé hudby, krásu zcela ojedinělé barokní architektury a především čistý hlas blízkých srdcí.

K mnohým pozdravům, které posílají naši členové, přidáváme panem Höfrem často citovaná básníková slova: „Za všechno díky!“

Vaše Vlasta Urbánková

Hledání

Mé srdce bije na poplach
chvěje se jako pták
chycený do tenat ...
Bojím se o přírodu
o lidi
hledám co mnozí nevidí
vím že je krásnější
dávat než brát
usmívat se s dětmi
hvězdy počítat ...
Někomu oči oslepil
o peníze strach ...
všechno však koupit se nedá
na věci kolem prach sedá
Duše je křehká
jako motýlí křídla
snadno ji zraní
hloupost a sobectví
nejhezčí vzpomínky jsou
na dětství
Lásku a teplo rodičovských dlaní
ty vzpomínky si lidé chrání
lásku předků
střeží náš práh
s ní mizí úzkost
bolest a strach

28. srpna 2007
Milada Hučková

Dotknutí se obširného literárního díla staroříšského Josefa Floriana doktorkou Jitkou Bednářovou

V roce 2006 vydalo Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK) vynikající studii doktorky Jitky Bednářové pod názvem *Josef Florian a jeho francouzští autoři*. Tato kniha byla původně její doktorskou prací na pařížské Sorboně, samozřejmě psanou v jazyce francouzském. V Paříži získala za ni velký doktorát a byla tam hodnocena jako „kniha, která otevírá zcela nové perspektivy, dílo velmi erudované v tom nejoprávněnějším smyslu objevené, přesné myšlením i senzitivou, vynikající velkým rozhledem i velkým osobním nasazením“.

Tato její disertační práce objímá obraz Josefa Floriana ojedinělým způsobem, je to nejdůkladnější a nejzasvěcenější práce, jaká byla o Florianovi napsána a překonává diplomovou práci Andreje Stankoviče, kterou autor ukončil svá vysokoškolská studia na Karlově univerzitě a která vyšla v roce 1983 v Mnichově s přispěním Nadace Charty 77 ve vydavatelství Anastáze Opaska nazvaného *Opus bonum* (název stejný jako u Josefa Floriana, totiž *Dobré dílo*). Stankovičova práce má název *Význam Josefa Floriana*.

Kniha Jitky Bednářové čítá 800 stran, váží 1,25 kg a je věnována francouzským uměleckým a intelektuálním podnětům, které formovaly Florianovu osobnost. Současně Floriana pojímá jako jednoho z předních interpretů francouzské kultury konce 19. a počátku 20. století.

Doktorka Bednářová (nar. 1972) je literární historička a esejistka. Vystudovala bohemistiku, filosofii a srovnávací literaturu na univerzitách v Brně, Praze a Paříži. Působí jako vysokoškolská učitelka na brněnské Filosofické fakultě. Pro nás, členy SOB, není neznámá. Spolu s J. Kuběnou, E. Fričem organizovala v Jaroměřicích večer poezie. Věříme, že se s ní opět v Jaroměřicích setkáme.

Post scriptum: Jitka Bednářová také připravila k vydání svazky kritických prací Ivana Slavíka, Milana Suchomela a Olega Suse, nové vydání Křištofa Kolumba od Alberta Vyskočila, několik básnických knih Jiřího Kuběny a souborné básnické dílo Jana Zahradníčka *Knihy*

básní. Veškerá její tvorba je ukázkou jazykového důmyslu i vnímavosti stylu a koncepce. Prostě sama dokonalost.

Josef Hruza

Úspěšné „Doteky krásy“ s Radovanem Lukavským

V Jaroměřicích nad Rokytnou se uskutečnil 17. října 2007 první ročník recitace české poezie v interpretaci studentů, pod záštitou Radovana Lukavského a Gabriely Vránové. Pan profesor Lukavský se zúčastnil osobně a ocenil výborné výkony studentů z Gymnázia Otokara Březiny v Telči a ze ZŠ Otokara Březiny v Jaroměřicích nad Rokytnou. Studenti z Telče si připravili pod vedením Mgr. Radka Kopečného a Mgr. Ivany Bártů pásmo z tvorby Ivana Martina Jirouse, oceněného letos prestižní Literární cenou. Jaroměřičtí si vybrali poezii Jaroslava Seiferta a připravovali se pod vedením Mgr. Reymonde Doležalové. Osobní ocenění Radovana Lukavského potěšilo a povzbu-

dilo všechny účastníky. Sváteční atmosféru sobotního dopoledne umocnilo jeho vystoupení, ve kterém se věnoval tvorbě Otokara Březiny, Jana Zahradníčka, Václava Renče, Jaroslava Seiferta a Jakuba Demla. Výborný klavírní doprovod Kristýny Strítecké vhodně doplnil příjemné chvíle s českou poezií. Na závěr programu převzal Radovan Lukavský pamětní medaili Společnosti Otokara Březiny, při příležitosti jmenování čestným členem této společnosti. Medaili s Březinovým portrétem zhotovil akademický sochař Petr Bortlík.

Projekt připravila Společnost Otokara Březiny jako první ročník setkání mládeže s poezií, které by se mělo konat každoročně. Druhý ročník Doteků krásy bude vypsán pro střední školy především z kraje Vysočina, neboť Vysočina je krajem básníků, krajem poezie a umění. Pro tento kraj platí slova Otokara Březiny: zde jsou kameny v chleby neproměněné, bohatství bratřím nerozdaná, polibky na rty čekající... Proto chceme krásu objevovat spolu s mladými, aby i je tento kraj okouznil, aby si ho zamilovali.

Jiří Höfer

Miloš Dvořák O Jakubu Demlovi

Chci Vám napsat tip na knihu, o které si myslím, že stojí za to číst, protože je počinem podle mého názoru výjimečným a dobře korespondujícím se zaměřením našich dílen Ars poetica.

Koho z vás Deml zajímá a fascinuje, toho kniha jistě potěší. Je to soubor všech Dvořákových článků a studií o Jakubu Demlovi za bezmála 55 let, kdy se jeho dílu věnoval. Dvořák shodou okolností žil v Jasenici nedaleko od Tasova a Demla potkával už jako kluk. Studoval na třebíčském gymnáziu s Vítězslavem Nezvalem, Bedřichem Fučíkem a jinými literáty, kteří se v té době na třebíčském gymnáziu sešli a z nichž vyrostli výrazné osobnosti české literatury. Dvořákovy reflexe Demlova díla jsou v mnohém nadčasové a pronikavé. Myslím,

že Demlovi celkem dobře rozuměl a kdo Demla znáte jako člověka a víte, že Demlovou metodou bylo udělat ze života literaturu, pak také víte, že to není nic snadného.

Dvořák ctí Demlovo dílo, jeho obsahovou i formální jedinečnost a tomuto svému pohledu zůstane věrný i když upadne u Demla do nemilosti. V jednom eseji o tom vydává lidsky velmi cenné svědectví. Velmi pěkné a vzácné je i svědectví o Demlových posledních hodinách, kdy si jej básník k sobě zavolal. Velmi cenný je i poslední příspěvek, kterým je polemika s Janem Novým, synem spisovatele Karla Nového. Jan Nový byl spolu s Ladislavem Štollem, Josefem Tauferem, pražským Jiřím Hájkem a Ivanem Skálou ideologickým kulturním medvědobijcem, který připravoval půdu Kopeckému a pozdějším procesům se spisovateli. Dvořák se zde dotýká otázky Demlova antisemitismu, uvidíte sami, jak důležitý text to je. Jen si prosím na straně 229 na desátém řádku opravte tiskovou chybu v letopočtu, stojí tam 1939, ale správně je 1918. Ono to pak úplně převrací kontext.

Dvořákova metoda jistě není žádnou strukturální analýzou, nebo konceptuální metodologií, ale jeho literárně kritická intuice není o to méně přesná. Je také třeba brát v potaz dobu, kdy se tito lidé formují. Budeme-li vycházet ze základního předpokladu, který stojí na počátku každé myšlenky, filosofie a literatury, kterým je *úžas, fascinace*, tedy základ skutečné lásky, která má vzácný dar se dotýkat pravdy, pak je Dvořák Demlovu dílu tím nejlepším průvodcem. Ostatně, posuďte sami.

Ocituji Vám jen jednu pasáž z jeho zamyšlení nad Demlovým *Hradem smrti a Vraždou*. Je psána v roce 1935, což ukazuje na jeho obdivuhodnou vnímavost tendencí, které se tehdy ve společnosti rodily a dnes v plné síle propukly. **„Všechny formy dnešní architektury, vyrůstající ze soudobé techniky, jsou výrazem praktičnosti a pohodlí, zároveň představují éru člověčenstva bez jakéhokoliv duchovního vzepětí, jsou zdrojem utrpení pro každého člověka, ve kterém vyšší duchovní úsilí úplně nevymřelo. Tato architektura zabere celou zeměkouli a promění ji**

v jedinou velikou průchodní místnost, zařízenou tak, aby kladla co nejmenší překážky automobilům a aeroplánům..."

Tolik z dopisu Mgr. Františka Burdy, inspirátora a vedoucího letních literárních a výtvarných dílen, které pořádá pod názvem ARS POETIKA, účastníkům. (mj. redaktor vydání Evy Ch. Pégué, nakladatelství Maur 2003).

Jiří Höfer

Diskuse na Výročním setkání 15.září 2007

Doc. MUDr. Emil Černý

1. Vyzývá k zhotovení busty Otokara Březiny, která by mohla být umístěna ve vestibulu FF Masarykovy univerzity v Brně, jejímž Doktorem honoris causa byl jmenován. Zmenšené provedení busty by mohlo sloužit jednak k prodeji v Muzeu O. Březiny, ale hlavně k ocenění vynikajících osobností.

(Pozn.: O umístění busty bychom pak měli jednat i s Národním muzeem v Praze a to v jeho Panteonu. Zjistíme technické možnosti odlítí busty do bronzu a také cenu. Následovat pak bude debata a rozhodnutí SOB tento záměr realizovat, nebo odložit. Snad bychom i nějaké sponzory sehnali. Prosíme členy o stanovisko).

2. Pan docent s přáteli z pobočky z Brna uvede na základě stanov v život komisi na obranu O. Březiny. Tato komise bude reagovat na informace zveřejněné ve sdělovacích prostředcích i v literárních dílech, které znevažují osobnost našeho básníka. Proto Vás žádáme, pokud se s něčím takovým setkáte, prosíme napište, aby bylo možné v takovém případě zareagovat.

Doc. Dr. Bořivoj Petrák

V reakci na neustálé připomínky návštěv v Muzeu, že básnické dílo není k dispozici: Pro tolik potřebné vydání básnického díla Otokara Březiny by bylo vhodné využít například vydání v Akademii. Pokusme se jednat s nakladateli o této věci. K výročí narození O.B. se to už asi nestihne.

Pan učitel Josef Hruža

Připomněl drobná, ale krásná díla Josefa Kapinusa v okolí Jaro-
měřic nad Rok., jako jsou památníčky, pamětní desky, reliéfy padlým
a umučeným ve světových válkách. Prakticky všechna tato výtvarná
díla a dílka tvořil pan učitel Kapinus bez nároku na odměnu. V únoru
uplyne 40 let od úmrtí Josefa Kapinusa, který nějaký čas pracoval
i v atelieru Františka Bílka a jeho výtvarné práce nesou stopy jeho
vlivu. Josef Kapinus je jedním z těch, kteří po smrti Otokara Březiny
zřídili Výbor pro uctění památky a v roce 1932 založili SOB. Pokud
se podaří zajistit dostatek exponátů, pokusíme se v létě uspořádat
výstavu.

Ing. Jaroslav Martínek, ředitel Muzea Vysočiny

Zrekapituloval naše společné jednání na Krajském úřadu kraje
Vysočina v Jihlavě za účasti paní Dr. Katiny Lisé u radní kraje
pro kulturu paní Dr. Martiny Matějkové.

Kraj bude podporovat aktivity SOB a Muzea O.B. systémově,
prostřednictvím grantů. Muzeum Vysočiny bude poskytovat podporu
v mezích svých možností tak, jako dříve. Navíc nás podpoří v dotač-
ních titulech, abychom zvládli jak průvodcovskou službu a správu
Muzea i studijní knihovny, tak také celou řadu aktivit SOB. V roce
2008 se jedná mimo jiné i o zajištění statiky a oprav Muzea a pomníku
„Tvůrce a jeho sestra bolest“ nad hrobem Otokara Březiny a také
o mezinárodní sympozium Otokar Březina 2008. Byla nabídnuta
i spolupráce s obecně prospěšnou společností Fond Třebíč.

Za dosavadní spolupráci děkujeme.

MUDr. Petr Dvořák, sdělil, že pan doc. Ladislav Soldán vydal
letos studie Miloše Dvořáka pod názvem „O Jakubu Demlovi“
v nakladatelství Cherm. Jsou tam i studie, které byly v rodinném
archívu a dosud nebyly publikovány (recenze viz. na jiném místě).
Další studii Miloše Dvořáka o Otokaru Březinovi, včetně nikdy
nepublikovaných statí, připravuje pan doc. Soldán k tisku.

Mgr. Pavel K. Novák se vypravil do Police nad Metují pátrat po
dopisech Anny Pammrové Otokaru Březinovi, které kdysi svěřil
Otokar Březina panu učiteli Bezděkovi. Bohužel toto pátrání dopadlo
stejně jako pátrání Dr. Petra Holmana, tj. bez výsledku.

Jiří Höfer

Ocenění členů Společnosti Otokara Březiny na Výročním setkání

Čestným členem SOB byl jmenován pan profesor **Radovan Lukavský** za celoživotní podporu toho nejkrásnějšího z české kultury a zvláště za obětavou prezentaci díla Otokara Březiny a básníků, jejichž vidění světa je O. B. blízké. Při této příležitosti mu byla udělena také **pamětní medaile Otokara Březiny**, kterou zhotovil akademický sochař Petr Bortlík.

Čestným členem SOB byl jmenován pan doc. MUDr. **Emil Černý** za celou řadu hodnotných březinovských studií, které každoročně předával Muzeu O. B., a také za obětavé organizování činnosti brněnské pobočky SOB. Při této příležitosti mu byla udělena také **pamětní medaile Otokara Březiny**.

Pamětní medaile Otokara Březiny byla udělena panu Mgr. **Ladislavu Šabackému**, dlouholetému předsedovi SOB, který od počátku spolupracoval na obnově Společnosti, nejprve jako místopředseda a 9 roků jako předseda, a to při velkém pracovním vytížení ředitele ZŠ O. Březiny, vedení chrámového sboru a organizování hudebního života v Jaroměřicích n.R. i celé západní Moravě. Mimoto spolupracuje s rakouskými partnery na festivalu Musica sacra. V neposlední řadě i za to, že i v době totality se snažil udržovat cenné kulturní tradice.

Pamětní medaile Otokara Březiny byla udělena paní profesorce **Gabriele Vránové** za propagaci moderní české poezie, včetně díla Otokara Březiny a básníků jemu blízkých. Z rodinného archívu také věnovala Muzeu O. Březiny dokumentární materiály po svém strýci, panu učiteli Vránovi.

S oceněním přišel i pan doc. MUDr. Emil Černý, když za brněnskou pobočku předal zlatou pamětní medaili Otokara Březiny **Jiřímu Höfroví**. Ten ji převzal s poděkováním, ale jako ocenění velkého úsilí a každodenní práce celého výboru v péči o Muzeum O. B. a zajištění všech aktivit. Bez této práce, která není moc vidět, by se naše společné „Dobré dílo“ nedařilo.

Jiří Höfer

SPOLEČNOST OTOKARA BŘEZINY V JAROMĚŘICÍCH NAD ROKYTNOU

Pozvánka k účasti na druhém ročníku projektu pod názvem

DOTEKY KRÁSY

česká poezie v podání mladých

Tento projekt je příležitostí především pro střední školy a vybrané základní školy.

Účast studentů vysokých škol, ZUŠ a zájmových sdružení je vítána.

Organizace projektu:

Každá škola, která se přihlásí do projektu, připraví pásmo poezie autora, na kterém se domluví s organizátorem, tj. se Společností Otokara Březiny (z toho důvodu, aby se v případě výměny pásma poezie mezi školami autoři neopakovali).

Přihlášená škola pokud možno požádá svůj městský příp. místní úřad o patronát nad touto akcí tak, aby se v každém městě tyto akce staly věcí veřejného zájmu.

Připravené pásmo poezie se uskuteční ve vlastní škole a v místě sídla školy pro veřejnost. Toto pásmo pak v průběhu školního roku představí alespoň jedné škole zúčastněné v projektu, a když to bude v místě hostování možné, i veřejnosti. Vhodné je, aby i hudební doprovod zajistili studenti (žáci), ale není to podmínkou.

Na závěr každého ročníku se v červnu uskuteční přehlídka nejméně tří nejlépe hodnocených vystoupení v Jaroměřicích nad Rokytinou, kam budou pozvány všechny zúčastněné skupiny a všem bude zajištěn program, včetně prohlídky Muzea Otokara Březiny.

Cíl projektu:

Seznámení mladých i širší veřejnosti s českou poezií, zvláště tou, která byla po dobu vlády totalitních režimů umlčována. Doporučení autoři mj.: Otokar Březina, Jan Zahradníček, Jakub Deml, Miloš Dvořák, Bohuslav Reynek, Václav Renč, František Halas, Jiří Kuběna, Miloš Doležal.....

Záštitu nad prvním ročníkem Doteků krásy převzal pan prof. Radovan Lukavský a paní prof. Gabriela Vránová. Pro druhý ročník se pokusíme opět zajistit záštitu vynikajících osobností.

Bližší podrobnosti projednáme s přihlášenými.

Jiří Höfer

Členům SOB: Tuto pozvánku můžete předat vašemu nejbližšímu gymnáziu, nebo jiné střední škole. Zúčastnit se mohou i skupinky mladých lidí z občanských sdružení nebo nestátních organizací.

Pro zájemce: pište prosím nejlépe e-mailem na adresu:
nedvedicka.b@otokarbrezina.cz, nebo hofer.j@seznam.cz, 721 631 291

Možno též na adresu Společnost O. Březiny, Březinova 46, 675 51 Jaroměřice nad Rokytnou.

Uveďte laskavě osobu zodpovědnou za účast v tomto projektu a kontakt.

— —

Zemřel význačný člen Společnosti Otokara Březiny

V Praze zemřel 25. října 2007 skladatel a pedagog Petr Eben. Rodák ze Žamberka (22. 1. 1922) strávil dětství v Českém Krumlově. Často pobýval v klášteře v rakouském Schlierbachu, kde od svých 11 let zastával funkci varhaníka a sbormistra. Měl mimořádný mnohostranný talent. Zabýval se hrou na varhany, klavír, zajímal se o kompozici, vášnivě studoval jazyky, literaturu i filologii. Díky svému mimořádnému a zdaleka ne jen hudebnímu vzdělání se stal uznávanou hudební a kulturní osobností v mnoha zemích světa. Je autorem více než 170 skladeb. Jeho životní dílo a umělecký přínos byly u nás oceněny až po roce 1989. V roce 1994 složil Petr Eben pochod a fanfáry ke vztyčení prezidentské standardy a praporu Hradní stráže. Téhož roku obdržel čestný doktorát Karlovy univerzity a Česká biskupská konference ho vyznamenala Řádem sv. Cyrila a Metoděje.

(rz)

Opravte si v Bulletinu č. 44:

Hana Vráželová již dlouho používá své dívčí jméno Hana Orlíková.

Popis fotografie na str.1: zleva Ing. Oldřich Pánek, Michael Florian, Josef Florian.

Členský příspěvek od r. 2008

Na výročním setkání členů SOB 15.9.2007 byly schváleny stanovy SOB s připomínkou k bodu č. 6, který uvádíme v novém znění:

6. Členství má Společnost O. Březiny řádné, zakládající, čestné.
 - a) Členy řádnými se mohou stát osoby fyzické nebo právnické, které se přihlásí k SOB, chtějíce pracovat v její intenci a platí příspěvek stanovený valnou schůzí **150,- Kč/rok**. Každou právnickou osobu zastupuje jeden zmocněný zástupce.
 - b) Členy zakládajícími se mohou stát osoby fyzické, které složí jednou provždy do pokladny **5000,- Kč** a dále nepřispívají.
 - c) Členy čestnými může valná chůze na návrh výboru zvolit osoby, které se zvláště zasloužily. Čestní členové neplatí příspěvky (nebo jen dobrovolně mohou poskytovat dary).

— —

Přejeme všem členům a přátelům Společnosti Otokara Březiny požehnané vánoční svátky a do nového roku 2008 pevné zdraví, pracovní i osobní úspěchy a rodinnou pohodu. Děkujeme všem, kteří přispívají prací, příspěvky i duchovní podporou našemu úsilí a těšíme se na další spolupráci.

— —

Děkujeme sponzorům v roce 2007:

SKUPINA ČEZ

Ministerstvo kultury ČR, Petr Hobza Jaroměřice n. R., Eximet Trafo Praha, Stanislav Hort Třebíč, MUDr. Jana Langášková, MUDr. Blanka Götzová, MUDr. Jan Kousalík, MUDr. Šeda, Lékárna Jaroměřice n. R., Ing. arch. Michal Zlatuška, Jiří Lessl, Drahoslava Kratochvílová, Eva Syslová, Alena Ištvánová, Petra Tronnerová, Hedvika Pevná, Miroslav Novotný, Ing. Josef Čech.

Bulletin vydává výbor Společnosti O. Březiny v Jaroměřicích n. Rok., Březinova 46, 675 51, tel.: 603760768. IČO 44065841, č.ú. 1523660379/0800; e-mail na předsedu Mgr. Jiřího Höfra: hofer.j@seznam.cz, e-mail na studijní knihovnu při Muzeu O. B.: studijniknihovna@otokarbrezina.cz. Adresa našich stránek: www.otokarbrezina.cz.

Toto číslo sestavil Radovan Zejda, tisk Helena Stejskalová a Blanka Nedvědícká.

Titulní strana: Otokar Březina portrétovaný roku 1896 Sigismundem Bouškou v refektáři kláštera OO Premonstrátů v Nové Říši

Příspěvky do č. 46 dodejte laskavě do 1.3.2008.

Činnost září – listopad 2007

Jaroměřice nad Rokytnou

15.9. Výroční setkání SOB.

Pietní akt s promluvou Jiřího Kuběny u hrobu básníka, výstava k výročí SOB.

Pásmo z díla O. Březiny v podání Gabriely Vránové, Radima Vašinky a Ludvíka Svobody s hudebním doprovodem Ondřeje Urbana (sál předků Státního zámku).

13.10. Otčenáš Františka Bílka s úvodem Otokara Březiny přednesl Milan Friedl.

17.11. První ročník „Doteků krásy“. Poezie v podání mladých pod záštitou Gabriely Vránové a Radovana Lukavského. Ve druhé části Radovan Lukavský z české poezie.

Brno

16.10. V Památníku Jiřího Mahena, Eseje Otokara Březiny a kompozice z rozhovorů s O.B. od Emilie Lakomé.

Praha

23.10. v kavárně KDM, Francouzská 1, Eseje Otokara Březiny a „Otčenáš Františka Bílka“ s promítáním grafických listů. Hudební doprovod Petr Tvrdek.

Plán na první čtvrtletí 2008

Jaroměřice nad Rokytnou

-16.2. v 16 h. Matěj Lukšů (140), životní přítel Otokara Březiny. Při příležitosti jubilea budou hovořit Aleš Palán a Jiří Lukšů (pravnuček Matěje).

-V květnu přednáška s besedou s Dr. Jitkou Bednářovou, autorkou monografie Josef Florián, která byla vydána v češtině a francouzštině a na Sorboně vysoce oceněna. Termín bude upřesněn v březnovém bulletinu.

-V první polovině června se uskuteční finále 2. ročníku Doteků krásy.

Brno

28.2. v 17 h. v Památníku Jiřího Mahena: Jakub Deml (130). K jubileu pásmo z jeho poezie, textů a korespondence s Otokarem Březinou. Přednese Milan Friedl.

Třebíč

21.2. v 17 h. v Kamenném sálu v zámku ve spolupráci s Muzeem Vysočiny: Miloš Dvořák o Jakubu Demlovi. Autorské čtení doc. Dr. Ladislava Soldána, editora stejnojmenné knihy, právě vydané. Řada rukopisů je zveřejněna poprvé!

Praha

6.3. v 17 h. v klubovně Městské knihovny na Mariánském náměstí a ve spolupráci s Městskou knihovnou Praha: Jakub Deml (130). K jubileu pásmo z jeho poezie, textů a korespondence s Otokarem Březinou. Přednese Milan Friedl.

Jihlava

3.4. v 17 h v Městské knihovně v Jihlavě: Miloš Dvořák o Jakubu Demlovi. Autorské čtení s doc. Dr. Ladislavem Soldánem, editorem stejnojmenné knihy, vydané i z rukopisů doposud nezveřejněných. Zazní též poezie Jakuba Demla.